

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak			
Kölyben:		Vidéken:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 „	Fél évre	10 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	5 „
Egy óra	1 „	Egy óra	2 „

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel

Hic Rhodus, Hic Salta.

Debreczen, nov. 21.

A németek ragyban készülődnek, — hogy felemelt vámtarifájuk után megvédjék, amugy is egyre hata'maskodó, erős-bödő iparukat, s hogy mindennemű ipari termékek elől lehetőleg elzárják az utat. Igen ám, ha csak az ipar és kereskedelem produktumait, a mi már bennünket sokkalta közelebbről érdekel, mint ipari és kereskedelmi védekezésök.

Mi kiket főképen az agrárius termékek kivitele érdekelt első sorban, sokkal inkább rá vagyunk utalva a németekre, semhogy hisszük, vagy képzeljük és ha a németek keresztül tudják, a különböző fórumokon hajtani vámterveztüket, ez az ország gazdasági viszonyait igen kellemetlenül érintheti, és sújthatja. Azért hát minden erőnk megfeszítésével oda kellene hatnunk, akár diplomáciai uton, akár más hathatósabb módon, hogy e vámtervezet, csak tervezet, de soha a megvalósulás stádiumába ne kerülhessen.

A mi ipari és kereskedelmi érdekeinket illeti, azok Németország újabb intézkedéseivel keveset szenvednének, mert egyrészt Németországba való kivitelünk aránylag csekély, de másrészt sokkalta nagyobb a behozatalunk onnan, semhogy ők ezt minden, retorziótól való, félelem

nélkül, megcselekedhessék. Igaz ugyan, hogy e magasabb vámtételekkel speciálisan hazánknek nem ártanának érezhetően de számolnunk kell azután a körülménnyel, hogy az eddig onnan importált cikkek, melyek, sajnos óriási értékeket képviselnek, ha mi ma vámemeléssel felelünk, bennünket egy jó darabig egyenesen az osztrákok kezére juthatna, mert ipari fejlettségünk — tármily rohamosan halad is — ma még távolról sem áll azon a fokon, a mely minden szükségletünknek, — igényünknek meg tudna felelni.

Ennek hát megint Ausztria látná legalább egyelőre a hasznát, mert viszont alapos a reményünk, hogy ha a hazai tőke látni fogja, hogy a szükséglet milyen óriási és hogy javarészt Ausztriának vagyunk e tekintetben kiszolgálva, tán meggondolja és nagyobb, kétszerez erővel fog gyári vállalatok, ipari települések építéséhez, alapításához fogni.

Ha azt tudnók, hogy jövő mit rejteget, úgy nem tűnének az ismét elmondottak rózsás szemüvegen keresztül látotaknak, de mert hát profécziákkal nehéz foglalkozni s az elébb elmondottak is csak kombinációk szüleményei, mert hát munka erő van elég, — de sőt feles számban is — csak az a bajunk, hogy nem igen vetjük magunkat, ma még az ipar a kereskedelem jövedelmező mezején.

Sokkal jobban esik ma még nekünk, ha szépen nyugodtan bevárjuk, mit is terem majd az istenadta föld, mint az, hogy valami újat, valami közhasznút készítsünk és rámondhassuk, ime lássátok, ez az én munkám eredménye.

Annak a magyarázatát, hogy miért lendült néhány esztendő alatt olyan óriási a német kereskedelem, miért lett egy csapással oly nagygyá oly hatalmas, oly óriási kiterjedéstűvé, nem kell igen messze keresnünk, az okok sokkalta közelebb fekszenek. Ott ugyanis nem szégyen biz iparosnak, kereskedőnek lenni, és a feudális birtokosok, ott nem egy világhírű ipari vállalatnak, vagy kereskedelmi világháznak a fejei. — De bezzeg nem szégyenlik ott azután bevallani magukról, hogy van kereskedői vagy ipari vállalatunk s a tőke nem válogatja meg, mint nálunk alkalmaztatásának a helyét, hanem ott títi fel a fejét, ahol megfelelő talajra talál.

Nincs is a világnak egy cseppnyi része sem, a melyet a német be nem barangolt volna, a tol ha semmi egyebet, legalább a címét otthagyja és előkészíti a jövőbeni munkálkodásnak talaját, úgy okoskodván, ha nem is sikerült összekötetetést teremtenie ezuttal megvetette annak a lehetőségnek az alapját, ha közelébb felkeresi azt a világrészt, hogy tizletet, összekötetetést létesíthet.

Tárcza.

Boriska.

Ha koporsót kísérnek ki
Panaszosan zeng az ének;
Eszembe jutsz akkor nekem
«Felednélek, felednélek»

Elpanaszlom bánatomat,
Elmondom a sötét éjnek
S dudolgom a nótádat:
«Felednélek, felednélek»

Rózsafelhős tündér multunk
Mind megannyi régi képek,
Bár téged is a rég multtal
«Felednélek, felednélek»

Majd ha megtört szíved innen
Meggihenni sirba térek,
Azt huzzátok, hej! cigányok:
«Felednélek, felednélek»

Ifj. Varga Lajos.

Az ékszer.

I.

Egy hétfői napon, délután két óra tájban elegáns, ifjú hölgy lépett a reu de la Paix egyik ékszerüzletbe.

— Ön Delpart asszony vagyok; Delpart orvos felesége; ön minden esetre ismeri a férjem nevét...

Az ékszerész meghajolt.

— Férjem egy gyöngy nyak-éket ígért nekem s én azonnal önre gondoltam. Látam azt az ékszer, amelyet Martinet grófnő vásárolt az ön üzletében. Ennek a párját vagy ahhoz hasonlót kívánok.

Az ékszerész másodszer is meghajolt; aztán eltűnt egyajtóban s néhány perc múlva egy acéldobozzal tért vissza.

— Ugyasazt nem adhatom, asszonyom. De ime, ezt is olyan gyöngyökből válogattam össze, mint a grófnő collierjét.

Hatalmas, mintegy ötven darabból álló nyakéket tett a hölgy elé. Mogyorószem nagyságu gyöngyök voltak azok; oly szépek és ragyogók, hogy az első tekintetre nem is tetszettek valódiaknak.

A hölgy meglepetve nézte.
— Oh! ez csakugyan szép... Nagyon szép!

— És lassan kezébe vette, hogy a nappali vilagosságban is megtekinthesse.

— Mi az ára ennek a nyakéknek? — kérdezte aztán félénken.

— Huszonöt ezer... Ebből az árból azonban nem is engedhetek... C, bárő ur számára készítettem s így — ha madame kívénja megvásárolni — csakis ugyanazon áron adhatom el.

A hölgy pillanatra meglepődött; aztán mosolyogva, halkán így szólt!

— Ez kissé drága. Férjem semmiesetre sem ajándékozna meg huszonöt ezer frankos ékszerrel... Legalább nem az első szóra. Hanem...

Az ékszerész nyomban másikat vett elő dobozából: ugyanolyan pompás darabot,

mint z előbbi, csak annál kisebb szemekből állót és egy gondolattal rövidebbet.

— Ennek csak tizennyolcz ezer j az ára asszonyom.

Detpartné megtekintette ezt is, aztán rövid habozás után így szólt:

— Mégis csak az előbbit választottam. Elküldheti, kérem, a lakásomra?

— Oh, természetesen, asszonyom!

— Férjemnek előbb látnia kell. De talán... legyen szives... Csomagolja be mind a kettőt... Elküldhetné, kérem, azonnal?

— Oh, természetesen, asszonyom!

— Kocsim künn van az üzlet előtt. Ha egyik segéde szives volna, el is hozhatná azonnal.

Minden úgy történt, ahogy a hölgy kívánta.

A segéd kezében a kis acéldobozzal, helyet foglalt a czimeres, lakajos fogatban, szemben a bájos hölgygel.

II.

Delpart orvos palotája Passyban egy kert közepén épült és fadett folyosója a híres ideggyógyintézetbe vezet, melynek élén az orvos áll.

Híres a palota nemcsak Passyban, de még Párizsban is. Kincseket érő műtárgyak, különösen festmények és régi vésnökli mekek, töltik meg a termeit, amelyek szépművészeti muzeumnak is beillenek.

Az orvos dolgozószobájában, íróasztalával szemben, öt méteres vászon feszül, melynek értéke közel százezer frankot tesz ki.

Igy tölti Delpart napjainak legnagyobb részét, kutatva az emberi szenvedések gyógy

Láttuk a közelmúltban is, alig váltak egy kissé békésebbre Chinában a viszonyok, már is elárasztotta a sok német, különböző ipari kereskedelmi csikkeivel, az országot és mint ottani jelentések mondják, rendkívüli sikerrel operálnak.

Ez az, amit hétköznapi kifejezéssel: élelmességnek nevezünk, mert hát élelmesnek kell lenni, és szemesnek áll a világ. Ha tehát valóra válik, a mitől Isten és a külügyi kormányunk megóvjon, hogy a német vámpolitika igérvényett be is váltja akkor azután lássunk hozzá magyarok, hogy ha nem is olyan tatensiv módon, mint teszik ezt a németek, de mégis mozogjunk mi is, hadd lássa a külföld hogy létezőnk, vegyen tudomást rólunk, higgyék meg nem oly nehéz ez mint a minőnek látszik első pillanatban, egy kis élelmesség és egypár szemes ember, megteremtheti a magyar ipar és kereskedelem hírét, hazánk iparának, kereskedelmének dicsőségére.

Dán Led.

A nagyzás átka.

Debreczen, nov. 21.

Általában ismeretes, hogy a jólét és megelégedés alapját a rendezett megélhetési viszonyok adják meg, melyek pedig részint az illető éghajlat kedvező voltától, részint és pedig különösen, az illető lakosság arravalóságától függnek.

Szerencsés azért az az ország és az a nép, melynek fekvése és tulajdonsága ezen két kívánalomnak megfelel; mert annak okvetlenül boldogulni kell; sőt az a jólét leg nagyobb fokára is könnyen fölemelkedhetik!

Hazánk az első kívánalomnak kétség-telenül és határozottan megfelel ugyan, a mennyiben azt a természet a jólét meg alapítására a legszükségesebb adományokkal bőven és annyira megáldotta, hogy itt nem-

módjait és felüdítve lelkét a művészet csodálatával.

Ezen a hétfői napon, a reggeli órákban előkezdő látogatót jelentett be nála az inas. A névjegyen ez a hosszú cím állott: Saint Pol de l'Estourelon grófné.

Az orvos eldobta cigarettéjét, kölni vizet permetezett a szakállára, aztán intett az inasnak:

— Bocsássa be a hölgyet.

Kellemetlen ügy hozta a grófnét Delpart orvoshoz. Ferje egy idő óta különös idegességet érez, mely napról napra súlyosbodik. Tegnap — vasárnap — végre kitört rajta a tébolyodottság félreismerhetetlen jele: szüntelen üldözőket képzel maga mögött. Mániaja pedig az, hogy egy soha nem létezett ékszerdobozt keres, amelyet valaki elvett tőle.

— Mentse meg őt, orvos ur! — könyörgött a szép asszony. Az ő híre nagy; sikereiről az egész világ beszél. Bizalommal fordulok tehát önhöz! Mentse meg! Örökké nálam leszek önnek. . . Oh, én nagyon szerencsétlen vagyok!

Az orvos vigasztalta:

— Még fogok tenni minden lehetőt.

— Köszönöm . . . Ma délután elhozom férjemet. Ön meg fog győződni arról, hogy a baja súlyos . . . Számíthatok arra, hogy gyógyítja?

— Mindenesetre, grófné.

csak az egyszerű megélhetésre, hanem az általános boldogulásra szükséges anyagi követelmények sem hiányoznak. Azonban — fájdalom! a mi társadalmunk, a mi népünk a természet e nagy ajándékának a birtokában sem képes arra, hogy az ő jólétét egyhamar megalapítsa és általánossá tegye, amennyiben nálunk épen az az arravalóság hiányzik, mely nélkül a különben termékeny talajon sem lehet boldogulni.

Hiányzik ugyanis nálunk először is az a legfőbb polgári erény, mely a közös boldogulás alapfeltétele: a társadalom különböző rétegeinek, az összes polgárságnak az egyesülési, tömörülési törekvése oly célból, hogy az ez által a különféle közérőt is összegyűjtve, annak a segélyével a közjólétet ápolja, fejlessze és azon munkálkodjék, hogy az egymást támogató köztársadalomnak többé kevésbé minden tagja annak kötelékében, mint polgár, boldoguljon és jól érezze magát azon tudatban, hogy a közjólét emelkedésében neki is része van és azon tapasztalatánál fogva, hogyha bár talán ő maga akár a születésénél, akár a fogyatékoságánál, vagy más hátrányos oknál fogva nem is lenne képes arra, hogy az élet nehézségeivel megküzdhessen, az ő ember-s polgártársai őt sem hagyják el a szükségében . . .

Azért rendkívül fontos lenne ez a tömörülés és pedig nemcsak azon oknál fogva, hogy az a közérő segélyével a megélhetést mindenki számára könnyebbé, kelemesebbé, vagy legalább elviselhetőbbé tenné; hanem azért is, hogy ez a nagy és a közjóra törekvő egyesülés és közös munkálkodás a legáltalánosabb és legalaposabb nevelő és erkölcsi hatással lenne az egész köztársadalom gondolkodás módjára és tevékenységére nézve is . . . Mindenki örülne ugyanis a legszebb kilátással kecsegtető átalakulásnak és indítva érezné magát arra, hogy annak hasznos és hű munkása legyen, ami

II.

Delpart asszony fogata három óraker megállt a passy i palota előtt. Az inas rögtön megismerte a reggeli grófnét.

Egy ur — komoly, fekete kabátban — követte őt. Kezében kis aczél ékszerdobozt tartott.

A fogadó szobában a grófné — azaz Delpart asszony — átvette a dobozt az ur kezéből s kérte őt, hogy kis ideig várakozni sziveskedjék. Azzal eltűnt a belső ajtóban.

Néhány percz mult el. Aztán megjelent Delpart orvos. Komolyan és mégis mosolyogva köszöntötte a vendéget.

— Ugy-e bár, remek festményeim vannak? Látja, uram, ez itt Meissonier eredetije. . . Amaz pedig —

Az ékszerész-segéd közbeszólt:

— Bocsásson meg, uram. De . . . azt hiszem . . . az ékszerek . . .

Delpart tovább mosolygott.

— Ah, igen! Természetesen. No, hiszen az ékszerek jó helyen vannak! Mindenesetre én is segítségére leszek önnek a fölkeresésükben. . . Hanem — nézze csak — ez a Claude Korrain tájképe.

A segéd egyszerre izgatott lett.

— Uram! Én nem értem önt . . . Én az ékszerekkel jöttem . . . Mi közöm nekem ezekhez a festményekhez? . . . Kérem . . .

Az orvos — mindegyre mosolyogva — energikusan, de mégis gyöngéd kézzel megragadta a segéd karjait.

természetesen az egész társadalom folyamatos tökéletesbödését és a közjólét biztos fellendülését és fokozódását is maga után vonná.

Sajnos azonban, hogy ezt a társadalmi egyesülést, daczára, hogy annak a jótékony eredményére biztosan számíthatnánk s hogy az többé kevésbé mindnyájunkra ráférne — a mi hazánkban járványosan uralkodó nagyzási szellem, mely szerint a magokat többeknek és nagyobbaknak tartó osztályrétegek a többi polgártársaikkal, daczára az egyenjoguságnak és a nemzeti zászlónken ékeskedő Szabadság, Egyenlőség, és Testvériség jelszavának, nem szívesen érintkeznek, meg nem engedni! Inkább szűkölködnek és nélkülöznek tehát; de annyira le még sem ereszkedünk! . . . Igaz ugyan, hogy ez inkább a mi alyptalan gőgünknek és gyámtalanságunknak tulajdonítható és ennek nagyon meg is adjuk az árát, de mi ezzel nem törődünk!

Ez a nagyzási hajlam pedig, mely még a régi jobbágyi rendszerből reánk maradt, sőt az óta még mikdinkább kifejllesztett czaf rangos címzésekből táplálkozik, nemcsak azért káros a nagy társadalomra nézve, hogy az általa kevesebbnek tartott polgársággal egyesülni nem akarván, az ebben rejlő nagy erőt parlagon heverteti és így a közjóra nézve elveszni hagyja; hanem azért is, mivel a nagyzólas által a társadalomban versengést idézve elő, ez felesleges kiadásokra és pazarlásra ingerel, ami sok családnak az anyagi egyensúlyát felbillenti, az előbbi jólétét megtámadja, sőt az adósság felhalmozódásával a most már országsszerte napirenden levő sikkasztásokat is mindinkább maga után vonja!

De hát lépést kell tartani a világgal, — mondják azok, kik az erejüket meghaladó nagyzásban és fénykezésben találják a boldogulást s nem képesek vágyaikat mérsékelni és végre is elmerülnék, magukkal

— Csak csendesen, barátom! Minden rendben lesz. Jöjjön velem szép nyugodtan; megmutatom önnek az egész képtáramat. . . Oh, pompás darabjaim vannak!

— Hej! Csálás! Rablás! adják vissza az ékszereimet;

Két hatalmas természetű szolga rontott a azobába, akik szempillantás alatt lefogták a kiáltozót.

— Az ékszereimet! . . . Gazemberek! . . . Rablók! . . .

A kényszerzubbonynyal azonban hamar leterítették a kiáltozót, mialatt az orvos — szép nyugodtan — egyre csak azt hajlogatta:

— Meg lesz minden, gróf ur! . . . Meg lesz minden! . . . Most olvisszük önt egy biztos helyre; ott meg fogjuk találni az ékszereket is.

És elvitték a szerencsétlent a másik épületbe, melyet egy folyosó köt össze a palotával.

IV.

Mikor az orvos kis idő mulva visszatért szobájába, a grófnét nem látta sehol.

— Elment talán?

Az inas nem látta, a portás azonban emlékezett arra, hogy kevéssel érkezése után ismét elhajtott,

Sohsem látták többé. A nyomok csak annyit árultak el, hogy ékszereivel eltűnt Anglia felé.

H. L. Legrand.

vánva sokszor azokat is, kik nem voltak elég óvatosek arra, hogy a veszélyt ki kerüljék.

Szóval, a mi legnagyobb és legveszedelmesebb betegségünk az urhatnomság, a nagyzás szelleme, midőn a közönség nagy része nem a saját erszényéhez szabja az ő kiadásait, hanem erőlködik, csak hogy utánozhassa a jobb módúakat, amiről napról napra újabb és újabb áldozatok tanuskodnak.

Hogy pedig mily káros hatással van a nagyzás hóbortja a mi haladásunkra: azt nemcsak a családi, hanem a társadalmi életben is eléggé tapasztaljuk (ami gyakori panasztárgyat képez is), amennyiben ha a társadalom különféle rétegei az ő egymás irántában támasztott különféle igényeik miatt nem egyesülnek és ez által többé-kevésbé idegenek maradnak egymás iránt: nem tömöríthetik az ő erejüket arra, hogy azt az ő közös céljaik kieszközölésére értékesítsék, mert ehhez először is az egymás megismerése és egymás értékének a méltánylása és megbecsülése szükséges.

Nos, ez az üres és költséges nagyzás a mi legnagyobb átkunk, mert habár mi általában óhajtarók is a mi sorsunk javulását és a mi kényelmünk emelkedését; az ehhez szükséges eszközöket és erőket alkalmazni nem akarjuk.

Ennek pedig a legfőbb oka az, hogy a mi társadalmunk hangadói az egyenlőség nagyfontosságú elvével — daczárá, hogy azt a mi felüldulásunk alkalmával még ma is hangoztatják — igazán még maig sem barátkoztak meg annyira, hogy az ő különben teljesen egyenjogú, független és önálló polgártársait a foglalkozás különbözősége nélkül becsülik és tisztelik s a társadalmi érintkezésben a szerint szólítsák is egymást, amint hogy minden polgári foglalkozás egyenlően tisztességes és megbecsülni való.

Hiszen éppen abban fekszik az Egyenlőség és Testvériség elvének és alkalmazásának a nagy értéke, hogy a különféle képzettségű és foglalkozású, a különféle gondolkodású s különféle szükségletekkel és igényekkel bíró nagy társadalom egyesülve, az ő közös erőt az ő közös szükségletei és érdekei kivívására: tehát az általános jólét és boldogulás folytonos emelésére érvényesítse!! . . .

És mily szép s mily felemelő lenne az ily közös munka, melynek annyi áldás kelne a nyomában! —

Valóban különös az, hogy nálunk, ahol a folyton változó és költséges francia divatot annyira kedvelik és hajhászszák, azt a legszebb és általában érvényben levő francia szokást, mely az emberek kivétel nélküli, kölcsönös és egyenlően tiszteletteljes megbecsülésében: az egyszerű uram (monsieur), asszonyom (madame), megszólításban nyilvánul, — nem követik! . . . Holott éppen ez lenne a leginkább követésre méltó, amennyiben ez az egyszerű és egyenlő megszólítás azt mutatja, hogy az egyenjogú polgárok ott egyenlő tiszteletre és megbecsülésre kötelezetteknek is érzik magukat egymás iránt, ami aztán az egymás közt való bizalmasabb érintkezést, társalgást és eszmecserét, valamint az egymás megértését is nagyon megkönnyíti és így sokka

tesztelenebbül kezét is fognak egymással arra nézve, hogy a közérdekű és hazafias célok kiűzése szempontjából egymással közre is működjenek . . .

De hát hogyan is egyesüljön és hogyan fogjon kezét a mi társadalmunk, mikor sokszor azt se tudjuk: hogyan szólítsuk egymást . . . s mikor nálunk az egymás megszólítása is többnyire lealázás és lealázkodással jár?! . . .

Egy újabb általános megmozdulásnak kellene itt történnie, melyet természetesen a nép vezérének kellene megindítani, hogy az Egyenlőség és Testvériség nagy elve valahára ténynyé váljék és gyümölcsözők; hogy itt, ahol részint a nemzetiségi, részint még a felekezeti lázok is annyira gyötrik a nemzeti szervezetet, legalább a magát hazafiasnak tartó nagy társadalom működniek alban az irányban, mely a nemzetet épségben fentartani és erősíteni alkalmas, s mely az általános jólétre és az igazi nemzeti egységre és függetlenségre vezet!

Serli Sándor dr.

A boerek szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 21.

A Fokföld környéke apró csatározások színhelye. Ugy látszik, a lord Kitchener által hangoztatott döntő ütközetre még csak nagy sokára kerül a sor, vagy egyáltalában soha. Különösebb hírek sem érkeznek Afrikából, a hallgatás valószínűleg a két fél készülődéseit jelenti.

Egyik berlini újságírónk alkalma volt dr. Leyds boer ügyvivővel aki jelenleg minden politikai célzat nélkül tartózkodik Berlinben, beszélgetni. Dr. Leyds a Palota hotelben lakik s a nap java részét szorgos munkával tölti el. Az újságíró dr. Menzel titkár vezette be az ügyvivő elsőemeleti lakásába.

— Mint az általános békemozgalom munkása, szívesen beszélgetek Onnel, mondta dr. Leyds, de interjura nem felelek.

S azután a következőket beszélte: «A háboru még sokáig eltarthat, mert szabadságunk forog kockán. Embereink még igen sokáig bírhatják ki a háboru izgalmait és fáradalmait. Mintha az eddig letolt küzdelmek még jobban megerősítették volna honfitársaimat. A kétes elemek eltűntek harcosainkból s akik most csatáznak, azoknak nincs veszteni valójuk. Erőt merítünk az angolok hadviselési módzataiból. A brutális hadakozási módok megerősítik ellentálló képességeinket. Ártatlan nőink és gyermekeink szenvednek is miatta, de a békeajánlat csak Anglia részéről jöhet, mi nem kezdhetünk irányu tárgyalásokat, különösen ha nem biztosítják teljes szabadságunkat. Európa közgazdasági válságaival nem törődünk. De hát mit is tett értünk Európa egyáltalában? Nem is várunk már tőlük segítséget»

A boer háborura vonatkozólag a következő sürgönyöket kaptuk:

London, nov. 20.

Magántáviratok azt jelentik, hogy Oranje szabadállam elnökének feleségét és öt gyermekét, minden megokolás nélkül száműzték Dél-Afrikából és az elnökne megrongált egészségével nem törődve, egy Európába menő hajóra tették őket.

London, nov. 20.

Kitchener lord a következőket jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: A hónap 7 ike óta az egyes csapatok jelentései szerint elesett 43, megsebesült 16 fogságba esett 241 és megadta magát 6 boer. Zsákmányul

esett 5650 töltény, 164 puská, 205 szekér, 600 ló és 11.500 darab szarvasmarha. Fouché Myburg Malan, Lategan és Maritz csapatait angol csapatok üldözik.

London, nov. 20.

A veszteség lajstrom szerint a 14 év vívott twenfonteini ütközetben elesett egy ember, megsebesült három tiszt, köztük egy Radzivil herceg és öt ember.

London, nov. 20.

Campbell-Bannermann tegnap Plymouthban beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy Jameson betörése sohasem lett volna lehetséges ha a liberális párt nem lett volna a kormányon. Nem hiszi, hogy ősz szeesküvés létezett volna az angoloknak Dél-Afrikából való kiűzésre. Sőt ellenkezőleg, meg van róla győződve, hogy ezt az állítást utólag koholták azért hogy Anglia közlekedési meretét elhalgattassák. A szónok tagadja, hogy valaha olyan szót mondott volna amit bármilyen fuffanggal a boerek felbátorítására lehetett volna magyarázni.

Csak arra az ostoba módszerre utalt, amelyelyel a kormány a boer kérdést kezeli. Szóló nézete szerint addig, amíg Chamberlain a gyarmatügyi minisztériumban és Milner Pretóriában van, nincs remény annak a veszedelemnek az elhárítására, amely előtt Anglia most áll. Campbell Bannermann végül annak a nézetének adott kifejezést hogy Angliának kötelessége lett volna a harc legbuzgóbb folytatása mellett is elfogadható és határozott békefeltételekkel előállnia.

Mi lesz a gyermekkel.

Debreczen, nov. 13.

A szerkesztőség ajtaját csendesesen, féleken kinyitva valaki és egy apró legény lép be a szivarfüstös, izgalommal felisűritett levegőbe. Hat hét éves lehet. Rongyos sapkáját a kezében tartja, az arcát pirosra fujta a hideg szél, nagy fekete szemében remegő várakozás csillog. Egy ideig észrevétlenül áll, azután meglátja valaki:

— Mit akarsz?

A gyerek, mintha megilyesztette volna a kemény kérdés, nem tud válaszolni. Nagy fekete szemé ijedten siklik egyik arczról a másikra, egész pufók arcán valami szánalmas ostobán nagy ijedség ül. Szelidebben kérkdi tőle:

— Kit keressz?

— A szerkesztő urat . . .

— Mit akarsz tőle?

— A mama küldött. Apa megint lerogyott az utcán, betegesen fekszik és éhezünk mindnyájan . . .

Olyan nyomoruságos, olyan megindítóan olyan kacagatóan nyomoruságos látvány az, a mikor a gyerek, a hét esztendőes gyerek, jő az éhező családja számára alamizsnát könyörögni. Onként lenül a zsebébe nyult mindeni.

A szerkesztőségben véletlenül egy rendőrtisztviselő is volt jelen Nyugodtan halgatta a beszélgetést egészen addig, míg a pézadásra került a sor. Akkor odalépett a gyerekekhez és nyugodtan azt mondta neki:

— Menj ki az utcára az anyádhoz és mondd meg neki, hogy mind a ketőtököt becsukatlak, ha még egyszer meglátlak kéregetni.

A pufók gyermek eltűnt. Kérdőleg néztünk a rendőrtisztviselőre. Az megadta a felvilágosítást.

— Az anya kün várja az utcán. Ha a gyerek kap valami pénzt — pedig gyakran kap, mert szánalmat kelt — mindjárt menek együtt pálinkázni. A foglalkozás jól jövedelmez.

Azóta megtuttok, hogy csakugyan jól jövedelmez. A hét esztendő gyerek egész csomó ur házában járt, mindenütt szánalmat keltett és mindenütt pénzt kapott.

A rendőrtisztviselőnek igazajvált: a gyereket ki kell dobni, mert csaló. Ha tehát önközök bekapoktak alázatosan jelenken a pufók képű, csillogó szemű gyerek, csak küldjék el nyugodtan, lelkiismeretjű furódás nélkül.

A rendőrgondolkozásjigen helyesen megvédi a társadalom, a jólétosztályosait cselők zsarolásától. De hogyan gondoskodik a gyerekről, a pufók képű gyerekről a rendőrgondolkozás. Az anyával faz ördög se törődik. Éljen meg, a hogy tud az alkoholista bestia. De mi lesz a gyerekekkel?

NAPI HIREK.

— Meghívó. A műpártoló egyesület f. hó 24 én Vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagyteremben tartandó alakuló közgyűlésére tárgysorozat: Alapszabályok, tisztikar megválasztása. Miután az aláírási ívek csak kis részben érkeztek vissza személyre szóló meghívókat, nem küldünk szét, de mindazokat a kik az íveket aláírták, vagy ügy iránt érdeklődnek az alakuló közgyűlésre ez uton meghívjuk. Előkészítő bizottság.

— A lépfene áldozata. Megirtuk tegnapi ujságunkban, hogy Kiss Mihály lépfene áldozata lett. A vélemény az volt felőle, hogy lépfeneben elesett állapot husából evett, most azonban kiderült, hogy Kiss Mihály hirtelen halálát egy légyesipés okozta. Az a légyelkett jól a lépfene husából s Kiss Mihályt megcsipvén, belesoltotta a halálos mérget. A szerencsétlen embert tegnap temették el.

— Téli gazdasági előadások. Darányi földmivelésügyi miniszter mint nekünk jelentik, téli gazdasági előadások és rendezendő kurzusokra 162,550 korona államsegélyt utalványozott. Ezen a télen és jövő tavasszal 887 vándorelőadást, 126 gazdasági téli kurzust és 190 olyan kurzust rendeznek, a melyen a faluföldművelő népe valamely a mező gazdasági háziiparba vágó foglalkozást fognak elsajátítani. A gazdasági vándortanárok, a földmivésiskola székhelyén levő rendszeres gazdasági kurzusokkal 1317 községben működnek azon, hogy a kis emberek az okszerűbb gazdaságvitel módjait elsajátíthassák és megkedveljék.

— Bevert ablakok. Vastag Mihályné és Doboka Györgyné tegnap délután összevesztek egymással a Kálvária utcai lakásukon és alaposan helyben hagyták egymást. A verekedésben Vastagné lett a vesztes, s mikor az ura este hazajött feltűzte azt Dobokáné ellen. Vastag be is akart menni a szomszédnéja lakására de az ajtót zárva találta. Dühében az udvarról felszedte a téglát és azzal sorra verte a Dobokáné ablakait sőt még egy kővel meg is sebesítette Dobokánét. Mikor ezt befejezte nyugodtan hazatért a lakására és rá se ügyelt többé a verekedő szomszédnéra.

— Leesett a padlásról. Kiss György 24 éves kocsis ma délelőtt gazdája lakásán szénehányás közben leesett a padlásról. Kiss oly szerencsétlenül esett le, hogy a jobb karja és a bal lába súlyos sérüléseket szenvedett. A veszélyesen megsérült kocsist eszméletlenül vitték be a lakására, a hol rögtön ápolás alá vették.

— Ellopott platina teknők. Az orosz rendőrségtől ma távirat érkezett Zürichbe hogy egy orosz löpörgyárból elloptak két platina teknőt, amelynek értéke 230.000 frank. Az orosz rendőrség kutatásai szerint a tolvajok Svájcba vitték a két drága teknőt, amelynek átmérője egy méter. Eddigél a tolvajoknak semmi nyoma.

— Hegyi Aranka felgyógyult. Hegyi Aranka a Népszínház kiváló művésznője súlyos és hosszadalmas szembajából teljesen felgyógyult. A művésznő kezelő orvosa Ottó tanár megengedte, hogy most már a nap bármelyik szakában kijárhason és teljes erővel készüljön újabb fellépéseire. Hegyi Aranka ehhez képest tegnap délelőtt megjelent a Népszínház színpadán, ahol az ott próbát tartó művésznők és művészek lelkes éljenzéssel fogadták és szívből gratuláltak neki szerencsés felgyógyulásához. Hegyi Aranka valószínűleg december hó 1 én fog betegsége után először játszani.

— Ismét egy házaló ügynök. Csak a minap adtunk hírt arról a milliomos házalóról, a kit a rendőség vont felelőségre a házalásért. Ma már újabb panaszt emeltek az első toku iparhatóságnál a vigéztörvénybe ütköző áru kínálgatás. és megrendelés gyűjtése miatt Gasparik Antal ékszerész panaszolta, hogy egy Golstein Simon nevű ügynök ékszerárúkkal jár házról házra és megrendeléseket gyűjt Czeglédy és Polgár fűszerüzletébe is betért de rajta vesztett, mert azok értesítették Gasparik ékszerészt, a ki viszont a rendőrségen emelt panaszt Golstein ellen. Fittler rendőrfogalmazó ma hallgatja ki a bevádolt ügynököt.

— Három kis esztendő. . . A katonanóta azt mondja, hogy nem olyan hosszú az a három esztendő. De sok volt Sipos István szegedi közhovédnek, aki csak az ősszel vonult be a katonasághoz, odahaza hagyva kis falujában egy szép leányt, az ő szerelmes vi-rágazalát. Nem birt beletörődni sorsába, Kedden kora reggel aztán fölkel, kiment az udvara s felakasztotta magát a czeltábla állványára. Miköz észrevették, már meghalt.

— Elgázolt ló. Andirkó Sándor cserei lakos bevetődött tegnap Debreczenbe. Természetesen a jó ital fogyasztása nem maradhatott el, minek az lett a vége, hogy Andirkó alaposan betámitva került vissza szekerére. Ekkor aztán sem ló sem ostor. Közévágott a lovagnak, melyek a gazda szokatlan hujjogtására neki iramodtak és röpitették a szekeret a kijelölt irányba. E miatt érte aztán szerencsétlenség, mert a 113 ik számú órház közelében elgázolta a vonat egyik lovát. Andirkó kijózanult a félelemtől s bus hangulatban hajtott haza az épségben maradt lovával. A rendőrségkülönböztetve megindította ellene az eljárást.

— Tolvaj cseléd isány. Spira Ferencz hatvan utcai korcsmáros már régebben észrevette, hogy a lakásáról a ruhaneműket ellopja valaki. Kutatni kezdtek a tolvaj után de nem tudták megfogni. Végre a cseléd

leányra kezdtek gyanakodni és keresni kezdtek a cseléd holmija közt. A kutatás megkezdő eredményre vezetett mert a cseléd ruhája között megtalálták az ellopott ruhákat. Mikor a leányt felelőségre vonták az mintha nyílt lett volna, azt mondta, hogy ő nem tudja hogy a ruhák hogy kerültek az ő holmijai közzé. Elmondta aztán, hogy miket lopott el még a ruhákon kívül és hová rejtette el. A tolvaj cselédleányt a rendőrségre vitték.

— Verekedő gyermekek. Gál Péter 14 éves fiu tegnap vizért ment a kutra. Visszajövet találkozott Szána János barátjával. Szána vizet kért Gáltól, de az nem akart adni, a miért aztán verekedni kezdtek. A verekedés hevében Szána János kést rántott elő és azt a Gál oldalába szurta úgy hogy az rögtön összeesett. Szána mikor látta hogy mit csinált nagyon megijedt és rémülten futott el a véres eset helyéről. A súlyosan sebesült Gált eszméletlen állapotban vitték szülei lakására, hol rögtön ápolás alá vették. — A késelő Szána elmenekült úgy hogy eddig még nem sikerült megtalálni.

— Rablótámadás a városligetben. Szomorú világot vet biztonsági állapotainkra az a rablótámadás, melyet négy, eddig ismeretlen ember követett el a városligetben, a legnagyobb kényelemmel, anélkül, hogy az áldozat segítségkiáltásaira rendőr vagy rendőr őrző jött volna segítségül. A kirabolt ember élete határozottan támadói tetszésétől függött s nem lehetetlen, hogyha az nagyon ellenkezett volna, talán megis ölik. A rablótámadás az iparcarnok mellett történt este 10 óra után. A kirabolt ember neve Blaschke Ferencz szobrász, aki hazafelé sietett Lehel-utcai lakására. Mikor az iparcarnoknál sietve haladt, az ut melletti bokrokból váratlanul négy ismeretlen ember rohant rá késekkel s mielőtt még védekezett volna, a földre teperték. Blaschke kétségbeesetten védekezett és segítségért kiáltott, mikor az egyik utonálló torkára téve kését, kijelentette, hogyha egy mozdulatot tesz vagy ujra segítségért kiabál, akkor elvágja a torkát. Blaschke erre meghökent s némán megadta magát sorsának. A rablók, miután kezait összekötözték, sietve a cserjésbe vonzólták áldozatukat s ott kikutatták zsebeit és a nála talált értéktárgyakat és 500 koronáját elrabolva, tovább álltak. A rablók már rég biztonságban lehetnek, mikor Blaschke megszabadult keserves helyzetétől és kirablásáról jelentést tett a rendőrségnek.

— A kék gyémánt. Egy ismert nevyorki milliomos neje, mint New Yorkból írják 700,000 koronáért megvette Hope Francia angol lordtól a Hope család tulajdonában volt híres kék gyémántot. Ennek a gyémántnak, mely valamikor 1200.000 koronát ért, nagyon érdekes a története. A hatalmas kő sötét szürkés színű, fénye és tisztasága kifogástalan és most egy brocheba van foglalva. Sulya eredetileg 112 karat volt, Ta vernier ismert francia utazó 1642 ben Indiában benszülőttektől megvette a kék gyémántot és eladta XIV. Lajosnak. 1792 ben a forradalmi bizottság lefoglalta a francia korona egyéb kincseivel együtt a páratlan ékkövet, melyet később elloptak. 1830 ban a kő, melyet időközben lecsiszoltak, mi Edison birtokába került, akitől később a Hope család megvette.

— **A sikkasztó arczképe Debreczenben.** Egri Kecskeméthy Győzőnek az országserle híressé vált sikkasztónak az arczképét tegnap küldte meg a fővárosi rendőrség a debreczeni rendőrségnek. Az arczkép több példányban jött meg.

— **Megégett menyasszony.** Mégréndítő szerencsétlenség történt a napokban Bocsárdon. Sipők Gábor odaváló lakos Borcsa leányát akarta férjhez adni. A lakodalom napján a menyasszony éppen a kemence fűtéssel foglalkozott s egy csomó szalmát dugott be a banyakemenczébei amikor belépett egy cigányasszony a konyhába s elkezdett ott a feleséve asszonyokkal beszélni. A menyasszony a cigányasszony beszédjére megfordult s háttal állva a kemence előtt, nem vette észre, hogy a láng kicsapott a kemenczéből, amitől a leány ruhája és haja egyszerre lobot vetett. A megégett leány égő ruháستól kifutott az udvarra és ott kiabált segítségért. Amikor nagy későre a megrémült asszonyok a konyhából vizet öntöttek rá és eloltották a tüzet, a szerencsétlen leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még az éjjel iszonyu kínok közt meghalt.

— **Apa öngyilkossága lánya esküvőjén.** Megrendítő családi dráma történt Bécsben: Grasshoffer háztulajdonos házában tegnap éjjel vig és fényes lakodalmat ültek. A házi asszony fiatal leánya ment férjhez. Éjfélétől hevesen csöngöttek a kopua. A házmesterné kislétét és kaput nyitott. Abban a pillanatban lövés dördült el és a ház tulajdonosnéjének tőle elváltan élő férje, Grasshoffer báró kocsis helyen rogyott össze. Leányának örömmünnapen volt felesége háza előtt, önkézevel vetett véget életének.

— **Halálos vadászat.** Nagy szerencsétlenség történt e hó 16-án a hajnali órákban a dunabogdányi erdőben. Horváth Gyula du nabogdányi kőbányatulajdonos a községi erdőőrrel, aki vadászatán rendes kísérője volt, szarvasra indult. Körülbelül öt óra lehetett, mikor az erdőben elhelyezkedtek. Alig félóra múlva lövés dördült el s Horváth Gyula halálosan sérülve összeesett. A saját fegyvere sült el vigyázatlanságból s mire a meghalt. Az erdőőr reggeli hét órákor tudatta a szerencsétlenséget a hatósággal és a szerencsétlenül járt kőbányatulajdonos családjaival. A holttestet csak a déli órákban szállították az erdőből a lakásra. Temetése tegnapelőtt volt Pomázon. Feleségén és két leányán kívül nagyszámu előkelő rokonság gyászolja az elhunytat, ki alig töltötte be 49 ik életévét.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Rejtélyes gyilkosság történt a Földeshez közellevő Berger téle tanyán. Kemecsi Gábor fiatal bérlet a lakásán meggyilkolva találták. Kemecsi nőben ember volt és nem igen járt sehova sem. A gyilkos a nyakán mély sebet ejtett és felakasztotta a padlás gerendájára. Nem tudja k hogy gyilkosságnak esett e áldozatul a fiatal törekvő ember, vagy önkézevel vetett véget életének. A csendőrség erőlyesen nyomoz, hogy földerítse a halál valódi okát és kézrekerítse a gyilkost.

— **Vádloból — vádlott.** Krausz Mór fővárosi kereskedő mult év október havában árukat vásárolt Braun Ignác üzletéből, de a vételárát nem fizette le azonnal. Braun azonban ennek az üzletnek egész önkényűleg a bizományos elnevezést adta azért hogy ha Krausz nem fizetné meg az áruk vételárát, azt sikkasztás miatt följelenthesse. Így is történt. Braun mikor látta, hogy 253 korona 36 fillér követelése veszendőben van, Stei-

aer Benő üzlevezetője által följelentette sikkasztás miatt Krauszt, akit a törvényszék vád alá is helyezett. A mai, Szabó bíró elnökölte alatt megtartott főtárgyaláson azonban kiderült két tanúnak esküvel megerősített vallomásából s a vádlott védekezéséből, hogy Krausz nem bizományba kapta az árukat, hanem megvette. Dr. Grüber alügyész erre Krausz ellen vádat ejtett, egyuttal pedig a bíróság tekintélyének megóvása céljából kérte, hogy az iratokat a törvényszék tegye át a kir. ügyészséghez, Steiner Benő üzlevezető, a panasz megtevője elleni büntető eljárás megindítása céljából. A törvényszék az ügyész indítvány értelmében határozott.

— **Aki a menyasszonyát bevádolja.** Nem mindennapi becsületsértési pörben mondott ítéletet kedden délelőtt a bécsi józsefvárosi járásbíró. A pör előzményei a következők. Ernstbrunner János, bécsi kereskedelmi alkalmazott valami házától egy obszón fényképet vásárolt, amelynek meztelen nőalakjában a menyasszonyát, névszerint Patrovics Máriát vélte felismerni. Ernstbrunner ennek következtében nem csak hogy szakított menyasszonyával, hanem közszemérem elleni kihágás ezimén a leány ellen még bünpört is indított. A becsületében mélyen sértett leány, miután védekezései és esdeklései nem használtak, becsületsértés miatt viszontkeresetet indított volt vőlegénye Ernstbrunner ellen s az ügyben a bécsi járásbíró, kedden délelőtt mondott ítéletet. A vádlott védője a valódiság bizonyíthatását kérte, amit a bíróság a panaszosnő beleegyezésével megengedett. Az orvoszakértők a leányt megvizsgálták s a testen antropometrikai méréseket eszközöltek, amelyek megejtése után az orvoszakértők föltétlen határozottsággal kijelentették, hogy a képen látható obszón alak és a leány semmi esetre sem lehet egy és ugyanazon személy. A bíróság erre, tekintettel a sértés nagyságára és a bizonyítás lealázó voltaira a vádlottat 20 napi súlyos börtönrre ítélte.

— **Véres családi dráma játszódott le az éjjel a Temesvár mellett fekvő Mehalában.** Nikolovits József sertéskereskedő, aki jó módu ember hireben áll, két hónappal ezelőtt feleségül vette a helység egyik legszebb leányát, Kokocsán Katalint. Ő maga már 39 éves volt, felesége jóval fiatalabb. Boldogan éltek s az asszony gondosan ápolta nemcsak betegeskedő férjét, de annak első házasságából származó két gyermekét is. A napokban Nikolovits az orvosnál járt s megtudta, hogy gyógyíthatlan gümőkórban szenved. Ez a bizonyosság, úgy látszik, megzavarta a különben csendes természetű ember elméjét és elhatározta, hogy meghal, de a feleséget is magával viszi a halálba. Bement a városba, ott cipőt vásárolt a gyermekei számára, majd pedig egy hatlövétű revolvert s azzal visszasielt Mehalára. Együtt vacsorázott a családjával s az asszony nem vett észre rajta semmi feltűnőt. Éjfélétájban aztán odalopózott az alvó felesége ágyához s közvetlen közelből fejbe lötte. A golyó szétroncsolta a koponyát, de a gyilkos még egyszer lött s ekkor a golyó az asszony mellett fekvő fiúcska fülét lyukasztotta át. Most Nikolovits maga ellen fordította a fegyvert, de három lövés csütörtököt mondott. Ekkor föltűzőködött és a városba ment, ahol végigjárta a kávéházakat s esek egyikében az időközben értesített rendőrség el is fogta. Nikolovits bevallotta tettét; azt mondja, hogy mivel ő maga a halálnak van szánva, magával akarta vinni az asszonyt a másvilágra. Átadták az ügyészségnek.

— **Hazaáruló kapitány.** Carina Sándor 6. uláus ezredesi nyugalmazott kapitányi hazaárulás miatt pörbe fogták. Kiderült ugyanis róla, hogy két idegen kormányval össze-köttetésben áll s államtitkokat árult el. A hadügyi kormány már régebben gyanuba vette Carina Sándort s attól fogva szemmel

kisérte, mikor pedig kétségtelen bizonyítékok szerzett bűnössége mellett, elrendelte letartóztatását. A hazaáruló kapitány neszét vette a dolognak és megugrott. Nehány hét előtt fedezték fel rejtékhelyét: Bécs környékén az erdőben bolyongott és növénygyökerekkel táplálkozott. Carina körülbelül ötvenéves, családos ember. Zilált anyagi viszonyai miatt lépett ki a tényleges szolgálatból. Családi élete is boldogtalan volt. A börtönben egészen megtört.

— **A titokzatos hajó.** A londoni vámhatóságok visszatartottak egy gőzöst, amely szerdán állítólag kirándulókkal el akart indulni. Bizonyos körülmények fölkeltették a hatóság gyanuját, így különösen az, hogy a hajó fényezőket vitt magával. Hír szerint a vámhivatalnokok a hajón négy tábori ágyut, sok faszén és salétromot találtak. A hajó eleség készlete konzerhusból, kétszeresütkől s olyan élelmiszerekből állott, a minőket kirándulók nem szoktak magukkal vinni. A hajó berendezése is olyan volt, hogy öt hatszáz embert vihetett magával. Hírszerint a hivatalnokok konstataáltak, hogy a hajónak, amely az amerikai hajóvállalatnak tulajdona, első sorban Hamburgba kellett volna mennie. A hajó kapitányának állítólag lepecsételt utasításai voltak.

Színház.

Színházi műsor.

Csütörtökön, november hó 21-én. A Kis Herceg. Operette 3 felvonásban. Írták: Melhach és Halévy. Zenéjét szerzette Lecocq Károly. Fordította: Rákosy J.

Pénteken, november hó 22-én, bérlet 46 ik szám «A» — A becsület. Színmű 3 felvonásban. Irta: Sudermann.

Szombaton, november hó 23-án, bérlet 47 ik szám «B» — A modell. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Souppé.

Vasárnap, november hó 24-én két előadás: délután 3 órákor félhelyárral; A vízőlön, Vig énekes népszínmű 5 felvonásban; este 7 és fél órákor, bérletszűnetben újdonságul először: A falu becsülete. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Forenczy Ödön. Zenéjét szerzette: Palotai Andor.

Nyiltér.

Ne mulassza el senki őszi és téli divatcikknek beszerzése végett fölkeresni a párisi divataruházat, Debreczen, a m. k. főpostá mellett, a hol női föltűtkben, leánykabátokban, gyermek köpenyekben díszített női kalapokban, selyem blousok, szőrme különlegeségekből, meglepő dúsz választékú újdonságok kaphatók. Bámulatos olcsó szabott árak.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, nov. 21.

Megeléskült tegnap a főiskola diákterme. Hol rendes körülmények között a mélységes csend tanyázik, tegnap a vidékről beözönlött egészséges arczu vénebb és fiatalabb papok, vallásos buzgóságu világiak tömege jelent meg.

A legmagyarabb és legnagyobb ev. ref.

egyházkerület, a tiszántuli, tartotta szokásos öszi közgyűlését, amelyen nagyszámban jelentek meg egyházi és világi részről az egyházkerület tagjai.

Már kilencz óra körül szokatlan élénkség mutatkozott a diszterem bejáratánál, hol a parádés kapus keményen kiegyenesedve állott őrt, mint valami visszavetési joggal bíró arkangyal, akitől függ, hogy ki mehessen a terembe és ki nem.

Az egyházi és világi kitűnőségek közül ott voltak: Thaly Kálmán, Gróf Páday Geodeon, Tisza István, gróf Uray Imre (kit a lapok Gyulának kereszteltek el), Zsigmond Sándor, Ujfalussy József, Gencsy Albert, Lengyel Imre, Görömböi Péter, Dávidházy János, Szikszay Zoltán, Ritoók Zsigmond, Kallós Tivadár, Sütő Kálmán, Mezőssy Béla és több helybéli küldött.

Kevéssel kilencz óra után megnyitotta Kiss Áron püspök a közgyűlést. Remegő hangon kért áldást az egyházkerület munkásságára.

Ezután számbavették a megjelent tagokat, elporentálták Szilágyi Dezsőt és Farkas Antalt. Majd a püspöki jelentést olvasták fel, mely részletesen kiterjedt az egyházak külső és belső életére.

Megválasztott tanácsbíró Eröss Lajos és az új aljegyző Sass Béla letették az esküt a közgyűlés helyeslése mellett. E kiváló, két férjában az egyházkerület jeles erőt nyert.

Zsigmond Sándor tett ezután jelentést a lelkészképesítő és tanítóképesítő vizsgák eredményéről, majd az 1902 ik évi költségvetést fogadta el egyhangulag a közgyűlés.

Ezután a zsinatra beterjesztendő tervezetet fogadták el többek felszólalása után általánosságban, majd az egyházi adózást vették tárgyalás alá.

Tisza István az egyházi adózást nem akarja teljes egészében gyökeresen reformálni. Ahol az egyházak saját erejükből fenntudják magukat tartani, nem kíván semmi bolygatást. Zsigmond Sándor a szolgálmanyok eltörlését óhajta. Eröss Lajos a Tisza István gróf véleményéhez csatlakozik. Kiss Albert nem segélyt, hanem fizetést kíván.

Az egyetemes iskolai alap létesítéséről szóló jelentés és javaslat egy szó kivételével elfogadtatott.

Padrah Sándor indítványozta, hogy mivel ilyen alapra már most égető szükség van, gondoskodnék az egyházkerület az alap megteremtéséről. Indítványával egyedül maradt s így marad minden a régiben.

Ezután még több kisebb ügy került tárgyalás alá, mely után a gyűlést holnapra halasztották el.

Délben a püspöki lakáson ebéd volt, melyen többen vettek részt és felköszöntökből nem volt hiány.

A hol a királyt kényszerítik.

Történet Svédországból.

Oszkár királyról, Svéd- és Norvégország fejedelméről éppenséggel nem lehetne mondanani, hogy akarta szent és felebbzhetetlen mint például II. Vilmos császára. Az öreg fejedelemegek nagyon sok borsot tör az orra alá a norvég népképviselőt, mely akaratával

minduntalan ellentétbe keveredik a király akaratával. Hogy ilyenkor rendszeren Oszkár király huzza a rövidebbet, arról sok példát jegyzet fel a krónika. Ebbe a krónikába melán illeszkedik bele a minap történt következő eset, melyet Krisztiániából jelentenek:

A múlt hónapban történt, hogy az oszkarshorgi erőd parancsnoka, Peters ezredes minden ok nélkül elbocsátott három tengerész tisztelet.

A dolog a kerületi katonai törvényszék elé került s itt kisült, hogy Peters igazságtalanul járt el, sőt vallomásai hazugok voltak,

ezért az ezredest hatvan napi fogságra ítélték, az elbocsátott tiszteket pedig újból aktiválták. A legfőbb katonai törvényszék ennél is tovább ment, és Peters büntetését nyolcvan napra emelte föl. — Az ezredes azonban persona grata a radikális kormánynál, a minisztertanács tehát minden áron kegyelmet akart elítelt emberének kieszközölni és a királynak javaslatba is hozta Peters megkegyelmezését.

Oszkár király meggyőződve a dolgok állásáról és nem akart belerenni az alkuba mire az egész kormány lemondással fenyegetődött. Végre is a király hajlandó volt Peters büntetését negyven napi fogságra leszállítani, de a kormány ragaszkodott a teljes kegyelemhez, úgy hogy végre is a kormány elengedte az ezredes büntetését és csak harmincz napi szabadságra ítélte.

A királyt azonban rendkívül bántotta kormányának ez az erőszakossága és jegyzőkönyvre vétette azokat az okokat, melyek a büntetésnek részben való elengedésére és enyhítésére rábirták. — Erről is leakarták ugyan beszélni, de ebben az egyetlen pontban állhatatos maradt mindvégig.

Látni való ebből a kis történetből, hogy a királyok hatalma nem mindenütt olyan végtelen. Norvégiában pedig, még az alárendelt kérdésekben is nagyon véges. Az is kiviláglik, hogy miért kedveli Oszkár király jobban a hajózásokat, sportot, színházakat, művészeteket és minden egyebet, mint a kormányzást, melylyel csak nagyon keveset foglalkozik.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népeletről. —

Írtá: Szini Péter.

XIII.

Az elrabolt gyermek.

— Hát lehet is a! ... Hová lett volna?

— Ne ámíts, te gonosz lélek! — kiáltott fel Bácsi. — Hogy jöhetett volna utánam?

Te rejtetted el valahová. — Mit? Még ezt is rám keni kend? Mi közöm ahhoz a szedett vedett porontyhoz? — alapítá a menyecske. — Keresse ahol tudja. En csak nem rejtettem el?

Hát bizony Bácsi Mihályra szomorú nap virradt. A kis leány, kit oly nagyon szeretett, eltűnt.

Hiába kerestette, kérdezősködött utána fától fátra, nem találta meg ...

Senki sem tudott róla hirt mondan. Kaczér Kata esküdzött, átkozódott, hogy semmitsem tud felőle.

Mély bánattal, de még reménykedve fogadta a jó ember a nem remélt csapást.

Fájt szíve a kis leányért s el is követett mindent, hogy megtudjon eltűnéséről valamit.

Hasztalan volt minden igyekezet. Pityke Laczi jól elrejté azt szeméi elől s gondoskodott róla, hogy hírét se hallja többé.

XIV.

Az elfogatás.

Soha olyan mély fájdalmat, minőt Bácsi Mihály érzett, midőn a kis Juliskát hosszaskutatás után sem találta meg!

Nem is csoda! ... Ugy megszokta már azt a beszédes kis leányt. Néha órákig eljátszott vele s egész gyermekké lett miatta.

Kaczér Katának még bajlódnia sem kellett vele. Bácsi még közel sem hagyta hozzá menni. Tudta s észrevette, hogy a gonosz asszony erősen gyűlöli az ártatlan gyermeket.

Olybá tekintette a kis leányt, min: Istennek égből küldött angyalát, ki azért jött, hogy őt a jó útra térítse.

És most vége mindennek! Pedig már előre is mily szép terveket készített magában!

Fölnevelgeti azt a kis leányt s ezután férjhez adja! ... Ugy elmerült lelke az öröm patakában, ha elgondolta, hogy mily jó dolga lesz neki, ha azt a kis Juliskát férjhez adhatja. Odahagyja a rossz feleségét s hozzájuk költözik!

E féltve dédelgetett reménységét s alaposan eltervelt számítását a sors egy tollvonással keresztülhuzta.

Most már hasztalan tervel. Juliska elveszett.

Megrendült bite az elbusult embernek s keserű panaszhangok törtek elő ajakán.

— Aztán legyen hát az ember becsületese! Kövesse a szentírás szavát! — mondta kifakadva. — Lám, mi hasznom lett belőle, hogy felhagytam az előbbi rossz étellel? ... Az ördög közbeveté magát, hogy ne lehessen boldog! ... A leány, kiiránt alyai szeretettel viseltetem, eltűnt. Miért élek hát én s miért kínlódom? ... Gyűjtsem a vagyonot ennek az ördög szekerének? ... Hát érdemlé ez tőlem, hogy csak egy szegyet is hagyjak reá?

Pityke Laczi jól számított. Elopta Bácsi-tól a mentőhorgot s most az ismét szélrohammal bolygott az élet szövevényes utain. Sivár kétség ütött keblében tanyát.

A korcsmáros csak elámult, mikor egyik estén Bácsi Mihály belépett a korcsmájába. Nem volt már ott régen, méltó epekedésére Csopor Marczinak, ki az ugy szeretett potyától elesett a furcsa vélekedés miatt.

Méltó volt hát a korcsmáros bámulata, midőn annyi idő óta távollevő vendégét látta belépni.

— Mit látok? ... Kend-e az, vagy a hazajáró lelke?

— En hát! ... Ugyan mit bámul? ... Hozzon bort, mert inni akarok!

— No, no, Mihály bácsi, csak ne haragudjék! ... Látja, hogy én jó embere voltam mindig! ... Kelmed vetette meg a házamat!

— Ne papoljon annyit! — dühösködött Bácsi. — Bort, ha mondom! ... Hozzon egy üveggel, mert nagy a keserűségem!

A korcsmáros nem volt rest. Hirtelenében előjött a borral s Bácsi Mihály möhön itta a bufelejtő nedvet s egyre másra üritgette az itczéket.

De hasztalan volt minden. Ugy érezte, hogy a bor még hevesebb mozgásba hozza idegeit.

Folyt. köv.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi téli idényre a legújabb

- Szines és fekete selyem
- Gyapju női ruhaszövet
- Flanell, mosó velez
- Téli kendő, sál
- Ruhadiszek és bélésarokkal

hasan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégétől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Eckert — Edelbraut-féle

gyógyhatású

Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jóízű gyomorerősítő,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszor

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

egzotelesebbek és a leg táplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERŰLT

lább a közönséges kétszersütnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERŰLT

zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyönggyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERŰLT

elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerben kaphatók.

Utbaigazítást ad: Dr. RÖDER és TSA.

Dr. LASZLO FRIGYES, osztr. magy. Tropon-Budapest, VI. Gyár-u. 7. és tápliszit-gyárai
urg-B Klosternebu

Hirdetés.

Nagyméltóságú gróf Wolkenstein Oswald ur Bodrog-Kereszturi pinczésében hegyaljai 1901 évi termésű bor hordónként vagy nagyobb mennyiségben van eladó. — továbbá ugyanott 8 kat. hold területű fiatal tölgyerdő fája, mely cserzésre is alkalmas eladó. Fölvilágosítást nyújt a tisztartói hivatal Bodrog Keresztur Zemplén megye.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901 Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat		Érkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonat	9.48	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget—Körösmező					
Királyhass	5.10 reggel	Személyvonat	2.08	délután	
Körösmező	2.56 reggel	Személyvonat	12.41	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat	4.56	délután	
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat	11.21	délután	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délután	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess					
N.-Léta—Vértess	9.35 reggel	Vegyesvonat	11.16	délután	
N.-Léta—Vértess	4.31 délután	"	6.18	este	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	8.17	délután	
H.-Nánásig	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat		Indul	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonat	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délután	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel	
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel	
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonat	3.45	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonat	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat	11.35	délután	
Körösmező	10.12 éjjel	Személyvonat	1.32	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat	9.03	délután	
Szerencs	7.53 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen					
N.-Léta—Vértess	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértess	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	6.06	reggel	
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.39	délután	
H.-Nánásig	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délután	

A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: RETHY ÉÉLA aláírása olvasható. Eltérőkészítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Kardos László

áruházában,

Kossuth-utca 9.

Az őszi és téli időnyre megérkeztek a sok hasznos érdekes és szép árucikkek, u. m.: Szintartó barchentek, flanellek, flanel takarók, ágyterítők, függönyök, paplanok, madráczok, divány takarók, szőnyegek, kocsis és lópokróczok, bntorszövetek, linoleum és lábtörők.

Valódi szepeségi-árak, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, vásznak, legjobb faj chiffonok, férfi-, női- és gyermek kész ruhák, fanell, posztó és selyem al sészoknyák nagyválasztékban.

1586. v. k. szám.

1901.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1670 8/1901 számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Rosenzweig Sámuel részére Kupfer József debreczeni lakostól 267 kor. tőke, ennek 1901 évi április hó 15 napjától számított 6 % kamatai és eddig összesen 61 kor. 66 fill. porköltség erejéig 1901 évi május hó 30-án bíróság le és felül foglalt és 1312 kor. fillérre becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1901 évi nov. hó 25-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és Széchényi utca 40. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen 1901 évi okt. hó 30.

Sugar Gyula.

birói kiküldött.

Gyors és biztos segély gyomor betegségek és azok utobajjalban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu feltőfögét, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolu lást hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. Üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75 kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom bár mely részébe.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elő-egítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral drágább.

Egy frt. 58 kr. e.őre beküldése mellett 41 dobozzal, 1 frt 68 kr 6/2 dobozzal vagy 2 frt 30 ért. 61 dobozzal végre 2 frt. 48 kr. előrei beküldés után 92 dobozzal bérmentve küldetik az oszt. magyar birodalom bár mely részébe.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-től és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletes védjegy.

A ki egy utánczást talál s nekem bejelenti, díjat kap.

Ellismerő levelek ezzel rendelkezésre állnak

Raktárak Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában. EGGER A. gyógyszer-tárában DEBRECZENBEN kaphatók

Dr. ROTSCHEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és TÓTHB. gyógyszerészeknél

Főraktár a készítőnél

FRAGNER B.

es. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tára Igéltar a Spener-utca sarkán 203. szám

FLEISCHER és TÁRSA

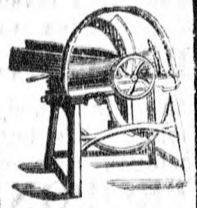
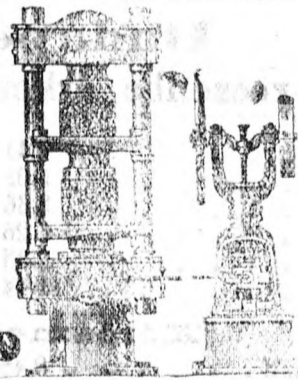
GÉPGYÁRA

és

VASÖNTODÉJE

KASSÁN,

Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kéz és járgányhajtásra.

Répavágókat s tengeri morzsolókat.

Ojajsajtókat s olajmagpörkölőket.

Olajmag zuzókat.

Órló és daráló malmokat.

Progress-tisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Teljes malom-berendezéseket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket, és gőzkazánokat szeszgyárberendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Megbízásokat részünkre elfogad:

SESZTINA LAJOS ur, DEBRECZENBEN.

Gyártmányaink árjegyzékét kivanatra bérmentve küldjük.

Debreczen, nyomdát Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.